

άνθρωπούτσι τό, άμάρι. άνθρουπούτσι Τσακων.

Έκ του ούς. άνθρως και της παραγωγικής καταλ. -ούτσι.

Άνθρωπίσκος, άνθρωπάριον. Συνών. ιδ. έν λ. άνθρωπάκι 1.

άνθρωποφαγας ό, άμάρι. άνθρουποφαγας Θεσσ. (Ζαγορ.)

Έκ του ούς. άνθρως και του επιθ. φαγας.

Ό λίαν άδικος και άρπακτικώτατος άνθρωπος.

άνθρωποφάγος επίθ. λόγ. σύνηθ. άνθρουποφάος Πελοπν. (Λακων.) άνθρουποφάος Πόντ. (Οίν.) άνθρουποφάγους Θράκ. (Αίν.) άνθρουποφάς Νάξ. Κύπρ. άνθρουποφάγος Πόντ. (Κερασ.) άνθρουποφάγος Πόντ. (Κερασ.) Θηλ. άνθρουποφάσσα Χίος

Τό άρχ. επίθ. άνθρουποφάγος. Τό θηλ. άνθρουποφάσσα έκ του άμαρι. άνθρουποφάγισσα.

1) Ό τρώγων τό ανθρώπινον κρέας ένθ' άν.: Τούν έπειλει ίκεϊ για να τούνι φάν οί μουνουμάτις, γιατί ήτανε άνθρουποφάγ', τρώγατε ανθρώπ' (έκ παραμυθ.) Αίν. Ντό φρογασαι; έθαρείς πως είμαι άνθρουποφάγος! Κερασ. || Άσμ.

Θεέ, τδς αν είμαι πλάσμαν σου, Χριστέ τοαί 'πόκουσέ μου, τόν θ-δύλ-λον τόν άνθρουποφάν 'ς τόν άλυσον δημ-μένον (ένν. να εύρω) Κύπρ. 'Η λ. υπό τόν τύπ. Άθρουποφάς και ως τοπων. Ίκαρ. 2) Ό άγριος και σκληρός άνθρωπος Πελοπν. (Λακων.) Πόντ. (Κερασ.) κ. ά.

άνθρωπύνω Πόντ. (Κερασ.)

Έκ του ούς. άνθρως.

1) Γίνομαι άνθρωπος καλός και εύγενής. έξανθρωπίζομαι: Έγώ ποιόω σε και άνθρουπύνεις (ποιόω = κάμνω). Συνών. άνθρωπέω 1. 2) Γίνομαι εύπρεπής εις την περιβολήν, εις την ένδυμασίαν, εύπρεπίζομαι: Έφόρεσες άπό τό λώμαν και ένθρουπυνες. Πβ. άνθρωπέω 1 β, άνθρωπίζω 1 β.

άνθύνω Πόντ. (Κερασ.) άθ-θύνου Λυκ. (Λιβύσσ.)

Έκ του ρ. άνθω.

1) Είμαι πλήρης άνθέων, άνθοφορῶ Λυκ. (Λιβύσσ.) Συνών. ιδ. έν λ. άνθω 1. 2) Θάλλω, αναγεννώμαι Πόντ. (Κερασ.): Άνθύνει ό φέγγον (σελήνη).

άνθυπο- ή **άνθυπ-** λόγ. κοιν.

Έκ των προθ. άντι και ύπό.

Άπαντῶ ως ά' συνθετ. λέξεων, αί όποιαι δηλούν βαθμούς της στρατιωτικής ύπηρεσίας, οίον: άνθυπολοχαγός, άνθυπομοίραρχος, άνθυποπολιάρχος, άνθυπασπιστής, άνθυπίατρος, άνθυπίαρχος κτλ.

άνθω σύνηθ. και Πόντ. άνθου Τσακων. άθ-θω Κάμπ. Κύπρ. Μεγίστ. Ρόδ. Τήλ. άθ-θου Λυκ. (Λιβύσσ.) άιθω Χίος άτ-τω Σύμ. Νίσυρ. άνθειω Παξ. άθ-θειω Κάμπ. άθκειω Κύπρ. άτ-τειω Σύμ. άθω σύνηθ. και Πόντ. (Χαλδ.) 'θ-θειω Κάσ. Ρόδ. άνθίζω σύνηθ. και Πόντ. άνθίζον βόρ. ιδιώμ. άθ-θίζω Ίκαρ. Κάμπ. Κάσ. Μεγίστ. Ρόδ. Σέριφ. Τήλ. άθ-θίζ-ζω Καλαβρ. (Μπόβ. Ροχούδ.) άθ-θίζου Εύβ. (Άνδρων.) Λυκ. (Λιβύσσ.) άιθίζω Κάλυμν. Νίσυρ. άτ-τίζω Κύπρ. (Άμμόχ.) άθίζω σύνηθ. και Πόντ. (Κρώμν. Όφ. Τραπ.) άθίζον βόρ. ιδιώμ. 'θ-θίζω Ρόδ. 'τ-τίζω Ρόδ.

Τό άρχ. άνθω. Ό τύπ. άθ-θω και παρά Μεουρσ. Ό τύπ. άθίζω και παρά Βλάχ. Ό τύπ. άνθειω έκ του γ'. ένικ. άνθει.

1) Φέρω άνθη, άνθοφορῶ σύνηθ. και Καλαβρ. (Μπόβ. Ροχούδ.) Πόντ. (Κρώμν. Όφ. Τραπ. Χαλδ. κ. ά.) Τσακων.:

Άρχίσαν ν' άνθουν τα δέντρα. Άνθήσαν οί 'μυγδαλές. Λεμονές - μηλές - νεραντζές άνθισμένες κοιν. Ταν άνοιξι ά γη ένι άνθουα Τσακων. || Παροιμ.

Ξένο κήπο εύκου ν' άνθήση ό έδικός σου (μελέτα τα καλά δια να αποκτήσης καλά) Κρήτ.

Σαν αποθανω 'γώ, θέλετε δέντρα άνθίστε, θέλετε κάνετε καρπό, θέλετε ξεραθῆτε

(έπί της άδιαφορίας δια τα μέλλοντα να συμβούν μετά θάνατον) Αίγιν. 'Η αλήθεια άθκει (άποκρυπτομένη ή αλήθεια άνθει συν τῷ χρόνῳ και αποκαλύπτεται) Κύπρ. || Άσμ.

Θέλω ν' άιθίσουν τα κλαδιά, τό χιόνι δέν τ' άφίνει

Νίσυρ.

Θαμάζομ' δάδ προπατῆς, πως δέν άθουν τα δέδροι, πως δέ ραίζουν τα στενά, μοναχογιε κι άφείδη

Κρήτ.

Τα δέντρη σήμ-μερον άθκειουν τῷ έγιώνυ μαρανίσκω

Κύπρ.

Τα άθῶ άθουν την άνοιξι κ' ή κόρ' τό μεθοπώριν

Χαλδ. Και μεταβίβαστ. κάμνω να άνθήση Κάμπ.: Άσμ.

Μάρτι κι Άπρίλι δροσερε π' άθ-θείτε τα λουλούδια

Συνών. άνθολω, άνθολω, άνθύνω 1, άνθωλουλουδιζω, λουλουδιζω. 2) Εύρίσκομαι έν τη άκμή της ηλικίας μου Ζάκ. Θεσσ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κρήτ. Κύπρ. Νίσυρ. Πόντ. (Κερασ.) Τσακων. Χίος κ. ά.: Ό δεινα άνθει και λουλουδιζει Κρήτ. Άθει και άθφίγεται Χίος || Άσμ.

Κι ό νοικοκύρις του σπιτιού άτ-τεϊ και λουλουδιζει

Νίσυρ. 'Η σημ. και άρχ. 3) Εύρίσκομαι έν πλήρει φλεγμονή, επί πληγών Κύπρ. Πόντ. (Κερασ.): Τό μιμ-μίτιν σου άθκει και πυρών-νει (μιμ-μίτιν = έρυθρόν έξάνθημα του προσώπου) Κύπρ. 4) Σχηματίζω εις την επιφάνειαν άφρόν κατόπιν βρασμού, άφρίζω, επί γάλακτος Κρήτ. Νάξ. (Φιλότ.): Σαν άθιση τό καζάνι, ρίχνεις τό άνέχυμα Κρήτ. Άθει τό χάρκωμα αυτόθ.

άνθωλουλουδιζω άμάρι. άθ-θωλουλουίζω Κάμπ.

Έκ των ρ. άνθω και λουλουδιζω.

Εύρίσκομαι έν πλήρει άνθήσει, θάλλω: Άσμ.

Να 'ω τό ρόον μ' αν άθ-θῆ, τό μηλο μ' αν μυρίζη, τό σκρινολουλουάκιν μου αν άθ-θωλουλουίζη

(να 'ω = να δῶ). Συνών. ιδ. έν λ. άνθω 1.

άνιάτος επίθ. 'Ηπ. Θήρ. Κρήτ. Κύθηρ. Κύπρ. Πελοπν. (Κάμπος Λακων.) κ. ά. ένιάτος Μύκ. όνιάτος Κρήτ. Τό άρχ. επίθ. άνίατος.

1) Άθεράπευτος Κύπρ.: Φρ. 'Επαθεν τ' άνιάτα κακά της (ύπέστη τα πάνδεινα). 2) Ούδ. πληθ. ως ούς., δυστυχίαί άφόρητοι, τα πάνδεινα 'Ηπ. Θήρ. Κρήτ. Κύθηρ. Μύκ. Πελοπν. (Κάμπος Λακων.): 'Επαθε τ' άνιάτα 'Ηπ. Κύθηρ. Τρανοῦμε τ' άνιάτα Κάμπος Λακων. Κρήτ. Τοῦ 'ξωσε τα όνιάτα (τόν έκαμε να ύποφέρη κτλ.) Κρήτ.

***άνιδεάζω**, 'νεδζάζω Θράκ. (Γέν.) Μέσ. άνεδζάζομαι Κρήτ.

Έκ της προθ. άνα και του ρ. ιδεάζω.

1) Γεννώ εις τινα την ιδέα, την γνώσιν πράγματός τινος, καθοδηγῶ προς τι Θράκ. (Γέν.): 'Νεδζασέ τηνα πως πλέκεται αυτεινά ή ταντέλλα. 2) Μέσ. λαμβάνω αίσθησιν, γνώσιν πράγματός τινος, αντιλαμβάνομαι Κρήτ.: Άσμ. Και κρεμῶ το 'ς τα δοκάρια | κ' οί ποδικοί τ' άνεδζαστήκαν (ένν. τό τυρί)

Κ' εκεί τ' άνεδζαστήκανε λαγούδια και περδίκια.

